

(i) Printed Pages : 4

Roll No. ....

(ii) Questions : 9

Sub. Code : 

|   |   |   |   |
|---|---|---|---|
| 0 | 0 | 3 | 9 |
|---|---|---|---|

Exam. Code : 

|   |   |   |   |
|---|---|---|---|
| 0 | 0 | 0 | 1 |
|---|---|---|---|

**B.A./B.Sc. (General) 1<sup>st</sup> Sem.**

**(2122)**

**SOCIOLOGY (In all Mediums)**

**Paper : Fundamentals of Sociology**

**Time Allowed : Three Hours]**

**[Maximum Marks : 90**

**Note :—** Attempt five questions in all, including Question No. I which is compulsory and selecting **one** question from each Unit.

**I. Attempt any nine of the following :**

- (i) Human society
- (ii) Cultural lag
- (iii) Primary group
- (iv) Assimilation
- (v) Looking glass self
- (vi) Social control
- (vii) Role of media in socialization
- (viii) Sociology and Psychology
- (ix) Conceptual meaning of sociology
- (x) Ingroup and outgroup
- (xi) Objectivity
- (xii) Culture and Civilization.

9×2=18

**UNIT—I**

**II. Define Sociology. Explain the nature of Sociology as a discipline.**

18

**III. Discuss the relationship of Sociology with History in detail.**

18

## UNIT—II

- IV. What do you understand by social groups ? Classify all social groups with examples. 18
- V. Define society. Discuss the various features of society in detail. 18

## UNIT—III

- VI. What is culture ? Discuss its features in detail. 18
- VII. Discuss the process of Assimilation. 18

## UNIT—IV

- VIII. What is Socialization ? Discuss the different agencies of socialization. 18
- IX. What do you mean by social control ? Discuss its formal and informal agencies. 18

### (हिन्दी माध्यम)

नोट :— सभी में से पांच प्रश्न करें, साथ ही प्रश्न नं. I अनिवार्य है और प्रत्येक यूनिट में से एक प्रश्न करें।

I. निम्नलिखित में से कोई नौ प्रश्न करें :

- (i) मानव समाज
- (ii) सांस्कृतिक पिछड़ापन
- (iii) प्रारंभिक समूह
- (iv) सात्मीकरण/समीकरण
- (v) आत्मदर्शी शीशा
- (vi) सामाजिक नियंत्रण
- (vii) मीडिया की समाजीकरण में भूमिका
- (viii) समाजशास्त्र और मनोविज्ञान
- (ix) समाजशास्त्र का शाब्दिक अर्थ

(x) ਅੰਤ:ਸਮੂਹ ਆਰ ਬਾਹਰ ਸਮੂਹ

(xi) ਵਸ਼ੁਨਿਠ

(xii) ਸੰਸਕ੍ਰਿਤਿ ਆਰ ਸਭਯਤਾ।

9×2=18

### ਯੂਨਿਟ-1

II. ਸਮਾਜਸ਼ਾਸ਼੍ਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖਿਐ। ਏਕ ਵਿਸ਼ਯ ਕੇ ਰੂਪ ਮੇਂ ਸਮਾਜਸ਼ਾਸ਼੍ਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਿ ਦੀ ਵਯਾਖਯਾ ਕੀਜਿਐ। 18

III. ਸਮਾਜਸ਼ਾਸ਼੍ਰ ਕਾ ਇਤਿਹਾਸ ਕੇ ਸਾਥ ਸੰਬੰਧ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੇਂ। 18

### ਯੂਨਿਟ-2

IV. ਸਾਮਾਜਿਕ ਸਮੂਹੋਂ ਸੇ ਆਪ ਕਯਾ ਸਮਝਤੇ ਹੈ ? ਸਾਮਾਜਿਕ ਸਮੂਹੋਂ ਕਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਉਦਾਹਰਣੋਂ ਸਹਿਤ ਕਰੇਂ। 18

V. ਸਮਾਜ ਕੋ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੇਂ। ਸਮਾਜ ਦੀ ਵਿਭਿੰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਓਂ ਕਾ ਵਿਸ਼ਤਾਰ ਮੇਂ ਵਰਨਿਨ ਕਰੇਂ। 18

### ਯੂਨਿਟ-3

VI. ਸੰਸਕ੍ਰਿਤਿ ਕਯਾ ਹੈ ? ਇਸਕੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਓਂ ਕਾ ਵਰਨਿਨ ਕੀਜਿਐ। 18

VII. ਸਾਤਮੀਕਰਨ/ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਯਾ ਕਾ ਵਰਨਿਨ ਕਰੇਂ। 18

### ਯੂਨਿਟ-4

VIII. ਸਮਾਜੀਕਰਨ ਕਯਾ ਹੈ ? ਸਮਾਜੀਕਰਨ ਦੀ ਵਿਭਿੰਨ ਏਜੇਂਸਿਓਂ ਕਾ ਵਰਨਿਨ ਕਰੇਂ। 18

IX. ਸਾਮਾਜਿਕ ਨਿਯੰਤ੍ਰਣ ਸੇ ਆਪਕਾ ਕਯਾ ਭਾਵ ਹੈ ? ਸਾਮਾਜਿਕ ਨਿਯੰਤ੍ਰਣ ਦੀ ਅਪੈਚਾਰਿਕ ਆਰ ਅਨੈਪਚਾਰਿਕ ਏਜੇਂਸਿਓਂ ਕਾ ਵਰਨਿਨ ਕਰੇਂ। 18

### (ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

ਨੋਟ :- ਕੋਈ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ। ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ (I-IV) ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ I ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

I. ਹੇਠ ਲਿਖਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨੌਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ :

(i) ਮਾਨਵ ਸਮਾਜ

(ii) ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪਿਛੜਾਪਨ

(iii) ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ (ਮੁੱਢਲੇ) ਸਮੂਹ

(iv) ਸਾਤਮੀਕਰਨ

- (v) ਆਤਮਦਰਸੀ ਸ਼ੀਸ਼ਾ
- (vi) ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਯੰਤਰਣ
- (vii) ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਸਮਾਜੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਭੂਮਿਕਾ
- (viii) ਸਮਾਜਸ਼ਾਸਤਰ ਅਤੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ
- (ix) ਸਮਾਜਸ਼ਾਸਤਰ ਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ
- (x) ਅੰਤਰੀ ਸਮੂਹ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਸਮੂਹ
- (xi) ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠਾ
- (xii) ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਸਭਿਅਤਾ।

9×2=18

### ਯੂਨਿਟ-I

- II. ਸਮਾਜਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖੋ। ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ (ਸਰੂਪ) ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ। 18
- III. ਸਮਾਜਸ਼ਾਸਤਰ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ। 18

### ਯੂਨਿਟ-II

- IV. ਸਮਾਜਿਕ ਸਮੂਹਾਂ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ? ਸਮਾਜਿਕ ਸਮੂਹਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਉਦਾਹਰਣ ਸਹਿਤ ਕਰੋ। 18
- V. ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਵਿਸਤਾਰ ਸਹਿਤ ਕਰੋ। 18

### ਯੂਨਿਟ-III

- VI. ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਕੀ ਹੈ ? ਇਸਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ। 18
- VII. ਸਾਤਮੀਕਰਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ। 18

### ਯੂਨਿਟ-IV

- VIII. ਸਮਾਜੀਕਰਨ ਕੀ ਹੈ ? ਇਸਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ। 18
- IX. ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀਆਂ ਰਸਮੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਰਸਮੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ। 18